

**Sosiaalisen työllistämisen ehto
julkisissa hankinnoissa
29.11.2022**

Hankinnoilla työllistämisen vauhditus Oulussa –pilotti
Helena Ylisirniö, projektipäällikkö. Oulun kaupunki Konsernihallinto
helena.t.ylisirnio@ouka.fi

Tausta: julkiset hankinnat hallitusohjelmassa

- PM Marinin hallitusohjelma: julkisiin hankintoihin asetetaan ehto sosiaalisesta työllistämisestä. Vastuu: TEM.
- Vaikuttavat julkiset hankinnat –toimenpideohjelma (Hankinta-Suomi) ja kansallinen julkisten hankintojen strategia, v. 2020.
- Kuntaliitto koordinoi alueellisia pilotteja: Vantaa-Kerava, Turku, Seinäjoki, Kouvola, Tampere ja Oulu.
- **Oulu 2030 kaupunkistrategiaan** on linjattu, että kaupunki edistää toiminnassaan taloudellista, sosiaalista ja ympäristöllistä kestävyyttä ja että Oulussa on vaikuttavat palvelut, kestävä talous ja hyvinvoiva henkilöstö. Lisäksi linjataan, että kuntalaisten palvelut ovat ihmislähtöisiä, ja ne järjestetään taloudellisesti, sosiaalisesti ja ympäristöllisesti kestävästi.
 - Hankinnoilla toimeenpannaan kaupunkistrategian linjauksia. Työllistämisehdon käyttö Oulun kaupungin hankinnoissa varmistaa sosiaalisen kestävyuden kriteeriä ja toteuttaa osaltaan sosiaalista yhteiskuntavastuuta sekä vaikuttavien palveluiden hankintaa.
 - Ensimmäinen päätös ohjeistuksen valmistelusta sosiaalisten kriteerien käyttöönottamiselle kaupunginvaltuustolta jo v. 2007.
 - aiempia hankkeita 2013-2017.

- **Toiminta-aika**
1.10.2021-
31.3.2023
- **Rahoitus: Pohjois-Pohjanmaan TE-toimisto/TYPO.**
- **Päätoteuttaja**
Oulun kaupungin
konsernihallinnon
Kehittäminen ja
hankinnat -ryhmä
- **Yhteistyössä**
Business Oulun
työllisyyspalvelut ja
Monetra Oulu Oy:n
hankintapalvelut

Sosiaalisen työllistämisen ehto: mitä ja miten?

- Työllistämisehdon kohderyhmäläinen on yleensä *heikommissa työmarkkina-asemassa* oleva (esim. yli 1 v:n työttömänä ollut, nuori alle 25-v. työtön, maahanmuuttaja, osatyökykyinen, erityistä tukea tarvitseva, ikääntynyt yli 55-v.)
 - joskus myös alan opiskelija (yhteiskuntapoliittinen tilanne)
 - Rekrytoitava voi sijoittua mihin tahansa palveluntuottajan tarjoamaan, suoraan tai välillisesti hankinnan kohteeseen sen elinkaaren aikana, liittyvään työhön (Hankintalaki 94§).
- Sopiva työllistämisehto sopivaan hankintaan
 - Laite-, tavara-, palvelu-, erityisasiantuntijapalvelu- tai rakennushankintoihin.
 - Ei tarvita välttämättä minimiostorajoja, mutta suhteellisuus on tärkeä!
 - Huomioidaan toimialan markkina- ja työllisyystilanne.
 - Ehto markkinavuoropuheluun mukaan
 - YT-tilanne ei ole este tarjouspyynnön tekemiselle, jos työllistämisehto on tarjouspyynnössä.
 - Työtehtävien muotoilu on työnantajan direktio-oikeuksiin kuuluvaa.
- Työllistämisehdon kriteerit avataan aina tarjouspyynnössä, liite lisätään TP:n liitteeksi, ja välittuna siirtyy hankintasopimukseen.
 - Joko työsuhde tai ei-työsuhde (opiskeluun liittyvä tai työkokeilu) ja/tai alihankinnan kanssa yhteistyössä.
 - Soveltuvuusvaatimus tai valinnainen lisäpisteitä tuova kriteeri. Suositus: valinnainen.
 - Sanktio-bonus – kannuste edellä!
 - Tilaajalla on seurantavastuu: Clouidia-sopimuksen hallinnan kautta ajastetusti.
 - huom: henkilötietoasetus.
- Kunnan työllisyys- ja yrityspalvelut: palvelut ja neuvonta
- TE-toimisto: palvelut ja neuvonta

**Yhteinen
yhteiskuntavastuu**

**Pilotin tuloksena
saavutetaan
konkreettisia
työllisyysvaikutuksia**
→ **uusi työllistämisen
kanava avoimille
työmarkkinoille**

Miksi työllistämisehto ?

Hyödyt työnhakijalle:

Työmahdollisuudet tuovat taloudellista turvaa, hyvinvointia, osallisuutta, elämänlaadun paranemista

Hyödyt palveluntuottajalle:

- ratkaisuja tekijätarpeisiin
- maksutonta rekrytointipalvelua
- kustannushyöty
- työyhteisön monimuotoistumisen edut työhyvinvoinnille
- yhteiskuntavastuun kantaminen
- imagohyöty

Hyödyt tilaajalle:

- hankintalinjausten noudattaminen
- sama arvopohja palveluntuottajan kanssa
- imagohyöty, yleinen mielipide tukee

Hyödyt yhteiskunnalle:

- ratkaisuja sosiaalisiin haasteisiin
- toimeentulotukimenojen väheneminen
- työmarkkinatukimenojen väheneminen
- terveydenhuoltomenojen väheneminen
- verotulot
- ostovoiman lisääntyminen
- imagohyöty
- suoria ja epäsuoria vaikutuksia kuntatalouteen → paikallinen elinvoima lisääntyy

Julkinen
hankinta

Johdon
strateginen
tuki

Julkisen hankinnan
periaatteet

Tavoitteet

Resurssit

Työllistämisehdon prosessi hankintayksikössä – Oulun malli

Hankinnan tarve ja suunnittelu

- Tausta ja tarve (ml.aiempi hankinta)
- Uuden hankinnan suunnittelu
- Työllistämisehdon (TE) kartoitus: sisältö, vaihtoehdot ja KYLLÄ/EI
- toimiala- ja työttömyystilanne-tietoa BO:sta
- Jos KYLLÄ, tarkistetaan ja päivitetään TE-liitteen sisältö: uusin tieto BO:n PESTI-palveluista

Markkinavuoropuhelut

- Ajankohtaisinta tietoa toimialasta, hintakehityksestä, rekrytointitilanteesta ja kehitysnäkymistä.
- Esitellään TE:a, sen vaihtoehtoja ja toteutusta.
- Kuullaan yritysten ja mahdollisten palvelutuottajien kokemuksia, näkökulmia ja toiveita.
- Varataan riittävästi aikaa!
- Johtopäätökset MVP:sta
- Lopullinen päätös TE:n sisällyttämisestä tarjouspyyntöön

Tarjouspyynnön (TP) laatiminen

- Päätös TE:sta: 1) valitaan välttämätön soveltuvuusvaatimus tai 2) laatuasteita tuova kriteeri ja tarjouksen tekijä valitsee: TE kyllä/ei.
- Määritellään TE:n sisältö ja 2) :ssa laatuasteiden määrä suhteessa kokonaispistemäärään.
- Kirjoitetaan auki TE:n toimeenpano, ehdot, seuranta ja mahdollinen sanktio, mikäli jää toteuttamatta.
- ruksitaan cloudian metatietoihin: sisältää TE Kyllä

Työllistämisehdon muotoilu TP:ssä

- Työllistettävien määrä ja suhde laatuasteiden määrään
- Työsuhde
- Ei-työsuhde: työkokeilu tai opiskeluun liittyvä (työharjoittelu, opinnäytetyö, ammattitutkinto, työssäoppiminen jne)
- Alihankinta; TE voidaan toteuttaa myös sopimuksella alihankkijan kanssa tai itsensä työllistäjän kanssa (perustettavan yrityksen nimiin)
- TE urakkabonusena
- TE lisäbonusena
- TE-liiteTP:öön

Työllistämisehdon seuranta

- cloudia-sopimus- ja toimittajahallinnan kautta sähköisesti.
- 6 kk:n välein seurantalomake sopimuksen valvojalta.
- tarkastusoikeus tilaajalla.
- BO:n PESTI-palvelut: tarvittaessa palvelutuottajalle tarjotaan tukea koko sopimuskauden ajan työllistämisehdon toteutuksessa.
- HUOM: mitään tietosuojaa-asetuksen alaisia henkilötietoja ei tarvita.
- seurataan henkilömääriä.

Kiitokset!

